

NITRA

ZAČÍNA SA NOVÝ ŠKOLSKÝ ROK

**Sociálne služby musia zostať
pre občanov dostupné**

**Klokočinský jarmok
priniesol zábavu**

**Svetový deň cestovného ruchu
bude spojený s Dňami partnerských miest**

OBSAH

Začína sa nový školský rok	03
Mosty medzi generáciami	04
Najkrajší areál má ZŠ na Nábřeží mládeže	05
Štylový červený double decker premáva počas vikendov do Arboréty Mlyňany	05
Sociálne služby musia zostať pre občanov dostupné	06
Najdlhšia spolupráca s českým Kroměřížom	07
Kanalizácia zlepšuje kvalitu života obyvateľov Nitrý	08
Kroměřížski umelci tvorili pod Zoborom	09
Koncert Hoj, vlast' moja priniesol skvelé hudobné zážitky	09
Desiatym partnerským mestom Nitrý bude maďarský Veszprém	10
Za šesťdesiat rokov šesťdesiatšesť absolventov	11
Klokočínsky jarmok priniesol zábavu	12
Zápasnícka hala nesie meno Júliusa Strniska	13
K zvýšeniu atraktivity Nitrý prispeli originálne brožúry	14
Svetový deň cestovného ruchu bude spojený s Dňami partnerských miest	15
Budovy základných a materských škôl budú zateplené	15
Príchod sv. Cyrila a Metoda na naše územie. Ako to vlastne bolo? (3. časť)	16
Povedali si „áno“	17
Jubilanti, Navždy odišli	18, 19

Mesto Nitra – Mestský úrad v Nitre

Štefánikova tr. č. 60, 950 06 Nitra; tel.: 65 02 111, fax: 650 02 331, www.msunitra.sk; e-mail: msunitra@msunitra.sk; webstránka: www.nitra.sk

Primátor mesta: doc. Ing. Jozef Dvonč, CSc.; e-mail: primator@nitra.sk

Zástupca primátora: PhDr. Ján Vančo, PhD.; e-mail: vanco@nitra.sk

Zástupca primátora: Ing. Štefan Štefek; e-mail: stefek@nitra.sk

Prednosta MsÚ: JUDr. Igor Kršiak; e-mail: prednosta@nitra.sk

Hlavný kontrolór: Ing. František Halmo; e-mail: halmo@nitra.sk

Stránkové hodiny: po., ut., št. 8.00–15.00 h, st. 8.00–16.45 h, pi. 8.00–13.45 h

Pokladnica: po., ut., št. 8.00–14.30 h, st. 8.00–16.15 h, pi. 8.00–11.30 h, so. 8.00–12.00 h (prázdniny)

NITRA kultúrno-spoločenský mesačník

Vychádza vždy 1. v mesiaci, vydáva Mesto Nitra – Mestský úrad v Nitre

Adresa redakcie: Mestský úrad, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra

Foto na titulke: Ing. Michal Dokupil; grafická koncepcia: Zonemedia, s.r.o.

Layout: Ing. Andrej Mitáš, Ing. Michal Dokupil; tlač: Garmond, s.r.o., Nitra

Evidenčné číslo: EV 3918/09

Temat. skupina A11, ISSN 1336-4685

Na prahu nového školského roka

Leto sa končí a opäť stojíme na prahu nového školského roka. Tak ako vždy, i teraz si kladieme otázky aký bude, čo dobré nás čaká, čo nám priniesie. Som presvedčený, že všetkým školám sa väčšinu očakávaní podarí naplniť už aj preto, lebo príprave na nový školský rok venovali náležitú pozornosť. V týchto dňoch aj v rodinách, v ktorých sú školáci, ako i v školách vrcholili prípravu na čo najlepšie odštartovanie nového školského roka.

Veľmi nás teší aj skutočnosť, že v novom školskom roku sa otvoria brány všetkých 14 základných škôl, ktoré bude navštevovať viac ako 6-tisíc školákov a že po prvýkrát zasadne do školských lavíc 746 prvákov. Dvadsaťpäť nitrianskych materských škôl bude v tomto školskom roku navštevovať 2 414 detí. Nový školský rok sa od 3. septembra začne aj pre približne 900 žiakov Základnej umeleckej školy J. Rosinského, ktorá patrí do zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitrý a veľmi úspešne si počína aj popri existencii ďalších súkromných umeleckých škôl.

Všetky tieto školy ukázali svoju opodstatnenosť a životaschopnosť, ale aj vysokú úroveň odbornej práce, o čom najlepšie svedčili úspechy, ktoré dosiahli ich žiaci v rôznych súťažiach, olympiádach a prehladkach. Tých najúspešnejších mesto komcom uplynulého školského roka aj ocenilo.

Na začiatku školského roka želim všetkým učiteľom veľa trpezlivosti, kreativity a radosti z práce, všetkým žiakom a študentom želim čo najviac získaných cenných poznatkov a čo najlepšie hodnotenie. Vám, vážení rodičia, želim čo najviac radosti z práce a výsledkov vašich detí. Nech sa nám všetkým školský rok 2012/2013 vydarí čo najlepšie!

JOZEF DVONČ
primátor mesta Nitrý

Začína sa nový školský rok

Pre 6007 žiakov základných škôl sa 3. septembra po dvojmesačných letných prázdninách začala opäť škola. Do **nového školského roka 2012/2013** vstúpili pedagógovia aj žiaci v období, keď sa reforma na úrovni regionálneho školstva ukončí posledným – 9. ročníkom.

Nový školský rok je zároveň ukončením prechodného obdobia, ktoré súviselo s reformou v školstve, úpravou štátneho vzdelávacieho programu, školského vzdelávacieho programu a úpravou učebných plánov – so zachovaním učiva v jednotlivých ročníkoch.

„Po prvýkrát zasadne do školských lavíc 746 prvákov, čo je približne o 30 prvákov menej, ako to bolo v predchádzajúcom školskom roku. V nitrianskych ZŠ otvoria 37 tried prvého ročníka. Najviac – šesť – ich bude v ZŠ na Benkovej ulici, kde budú aj dve triedy pre nadaných žiakov.

Okrem tohto počtu ďalších 92 prvákov si vybralo 3 cirkevné

ZŠ. V Základnej škole na Krčméryho ulici, ktorú navštevujú žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia, bude otvorený nultý ročník pre 15 žiakov. Tento rok plánuje mesto otvoriť nultý ročník aj na Orechovom dvore – pôjde o alokovanú triedu ZŠ s MŠ na Novozámockej,“ informoval Vladimír Ďuga, vedúci odboru školstva, mládeže a športu MsÚ v Nitre.

Základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra sa v tomto školskom roku zapájajú do Národného projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Ide o model celodenného výchov-

ného systému, do ktorého sa zapojila ZŠ Ščasného, ZŠ Krčméryho a ZŠ s MŠ Novozámocká.

Rodičia zapisujú svoje deti aj podľa ich záujmov. Žiaci s talentom na šport sa hlásia do „športových“ základných škôl. V Nitre si môžu vybrať zo ZŠ na Tulipánovej ulici, ktorá je zameraná na futbal, ZŠ na Nábřeží mládeže sa špecializuje na hokej.

Pri ďalších dvoch ZŠ fungujú školské strediská záujmovej činnosti (ŠSZČ) a to pri ZŠ kniežaťa Pribinu so zameraním na volejbal a pri ZŠ na Škultétyho ulici, ktorá sa špecializuje na hádzanú.

/// Text a foto: (SYN)

Mosty medzi generáciami

Mesto Nitra v rámci projektu Mosty medzi generáciami organizuje v priebehu tohto roka viacero aktivít, čím sa zapojilo do **Európskeho roka aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami**. Na programe je realizácia približne tucta rozličných spoločných aktivít, ktoré ponúknu priestor na stretnutia seniorov s deťmi a mládežou.

Nitrianski seniori sa aktívne zapájajú aj do brigádnickej činnosti.

Mosty medzi generáciami odštartovali už koncom júna, keď sa v Centre pre seniorov uskutočnilo podujatie Nitra má talent! Na spoločnej aktivite sa zúčastnili dôchodcovia a mládež, ktorí medzi sebou súťažili v športových disciplínach, ale aj v tanci, speve a spoločne sa podieľali na tvorbe výtvarných prác. Koncom júna sa nitrianski seniori zišli na IV. olympiáde a súťažili v atletike, plánovaní, stolnom tenise, šachu a malom futbale.

Už počas letných mesiacov pripravilo Mesto Nitra pre dôchodcov v Mestskom parku na Sihoti tzv. Nitrianske kultúrne leto pre seniorov. Každú nedeľu sú tu pre nich pripravené špe-

ciálne hudobné vystúpenia, ktoré im pripomenú ich mladosť a vytvoria príjemné chvíle pohody. Od septembra do

„Október, ktorý je už tradične Mesiacom úcty k starším, prinesie najstaršej generácii Nitranov Dni venované seniorom.“

konca roka si seniori začnú trénovať pamäť prostredníctvom preventívneho programu na posilňovanie pamäti a vitality. Na programe je niekoľko tréningov v Zariadení pre seniorov Zobor na Jánskeho ulici a súčasne v Centre pre seniorov na Baničovej ulici.

V Zariadení pre seniorov na Zobore a v Obchodnom centre Mlyny sa uskutoční výstava fotografií mesta Nitry, pripravená seniormi z tohto zariadenia, ktorá porovná niekdajšiu Nitru a blízke okolie so súčasnou tvárou. Špeciálne na Život seniora – Róma sa Mesto Nitra zameria v programe aktívneho starnutia v Komunitnom centre v Orechovom dvore.

Tradičné turistické prechádzky seniorov budú túto jeseň v znamení chôdze po novom – za pomoci špeciálnych turistických palíc Nordic Walking. Dôchodcovia dostanú príležitosť preniknúť do tajov počítačovej gramotnosti. Kurzy sa uskutočnia v Centre pre seniorov na Baničovej ulici.

Október, ktorý je už tradične Mesiacom úcty k starším, prinesie najstaršej generácii Nitranov Dni venované seniorom. V rámci nich môžu už dnes začať s prípravami na Seniorský veľtrh ručných prác, ktorému v pondelok 1. októbra poskytne priestrešok Galéria OC Mlyny. V utorok 2. októbra sa v Centre pre seniorov na Baničovej ulici bude športovať a prezentovať zdravý životný štýl seniorov.

/// Text a foto: (SYN)

Najkrajší areál má ZŠ na Nábřeží mládeže

Mesto Nitra vyhlásilo súťaž základných škôl vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti o Najkrajší školský areál. Cieľom súťaže bola úprava a skrášlenie areálov základných škôl. Hodnotilo sa pokosenie areálov, ale aj nová výsadba kvetov, stromov a kríkov.

Odborná komisia v zložení Ľudmila Šterdasová, Štefan Lančarič a Róbert Šiška po prezretí všetkých školských areálov skonštatovala, že areály škôl sú čisté, pokosené a upravené a teda, že školy sa údržbe a úprave svojich areálov venujú systematicky počas celého roka.

Po zhodnotení všetkých zrealizovaných úprav, ako aj celko-

Najkrajší a najčistejší areál spomedzi všetkých nitrianskych základných škôl má ZŠ na Nábřeží mládeže.

vého stavu školských areálov sa komisia rozhodla, že prvé miesto udelila ZŠ na Nábřeží mládeže, druhé miesto patrí ZŠ na Tulipánovej ulici a tretie miesto ZŠ Na Hôrke. Mimoriadne ocenenie získala ZŠ kniežaťa Pribinu na Ulici Andreja Šulgana za najvýraznejšiu zmenu v úprave areálu v po-

rovnaní s minulým školským rokom. Ocenenie za najkrajší školský areál odovzdal riaditeľovi ZŠ na Nábřeží mládeže Ladislavovi Habalčíkovi zástupca primátora Štefan Štefek.

/// Text a foto: (SYN)

Štýlový červený double-decker premáva počas víkendov do Arboréta Mlyňany

Výlet červeným double-deckrom z Nitry do Arboréta Mlyňany pripravila pre záujemcov Nitrianska organizácia cestovného ruchu. Štýlový dvojpodlažný autobus vyštartuje z Nitry každú sobotu a nedeľu o 10,00 hodine, návrat je plánovaný do 14,00 hodiny. Počas prehliadky arboréta bude výletníkom k dispozícii sprievodca.

Dvojpodlažný autobus Sirius v štýle retro slávneho anglického double-dec-

kera začal v Nitre premávať 18. júna tohto roka. Jeho výrobcom je levočská firma Troliga Bus. Do autobusu sa zmestí 68 ľudí na sedenie a 15 na státie. Autobus je bezbariérový prístupný, vhodný aj na prepravu invalidných vozíkov či detských kočíkov. Červený autobus je súčasťou mestskej hromadnej dopravy a ako špeciálna linka číslo 35 jazdí od železničnej stanice cez centrum až do parku pod hradom. Podľa Milana Jankulára, obchodného riaditeľa spoločnosti Veolia Transport Nitra, ktorá za-

bezpečuje mestskú hromadnú dopravu v Nitre, bude autobus jazdiť zatiaľ skúšobne do konca septembra. „Ak sa osvedčí a bude oňho záujem, Veolia ho zakúpi a autobus bude premávať celoročne,“ uviedol. Počas víkendov môžu záujemcovia v popoludňajších hodinách absolvovať výlet double-deckrom do Topolčianok, kde je pripravená prehliadka zámku. Novinkou je rozšírenie ponuky krátkodobých výletov práve o výlet do Arboréta Mlyňany.

/// Text: (TA)

Sociálne služby musia zostať pre občanov dostupné

Poslankyňa **Mgr. Renáta Kolenčíková** o vývoji situácie v oblasti poskytovania a financovania sociálnych služieb

Prijatie novely zákona o sociálnych službách č. 50/2012 Z. z., ktorá nadobudla účinnosť 1. marca 2012 a mala zásadne upravovať spôsoby financovania verejných poskytovateľov zriadených, alebo založených obcou a neverejných poskytovateľov vo vybraných druhoch sociálnych služieb, **rozvírila veľkú hladinu nespokojnosti a obáv** medzi občanmi, ktorí oprávnenne poukazovali na fakt, že 50-percentné zaťaženie pri platbách za tieto služby neovládnu, že si tieto služby nebudú môcť dovoliť.

Aká je situácia v Nitre?

Po krátkom zmapovaní vývoja situácie v tejto oblasti od marca do júna 2012 u verejných i neverejných poskytovateľov som zistila, že ľudia okrem verbálnych prejavov nespokojnosti s uvedeným stavom zo strachu pred platobnou neschopnosťou začali odhlasovať poberanie sociálnych služieb alebo znížovať počty hodín (v denných stacionároch v terénnej opatrovateľskej službe) napriek tomu, že boli na ne odkázaní a že to ohrozovalo ich zdravotný stav a v niektorých prípadoch i život, čo je z hľadiska vývoja v sociálnej oblasti pre spoločnosť alarmujúce.

V prípade terénnej opatrovateľskej služby vraj klesol záujem občanov...

Áno, v terénnej opatrovateľskej službe, ktorá by mala byť preferovaná vzhľadom na to, že zachováva pobyt človeka v domacom prirodzenom prostredí je pre štát v poskytovaní sociálnej starostlivosti finančne

Mesto situáciu spojenú s úpravami cien za sociálne služby priebežne mapuje.

výhodnejšie a pre človeka psychicky ľahšie zvládnuteľné, sa situácia so zvyšovaním cien za sociálne služby prejavila v Nitre tak, že klesol záujem o službu v priebehu mesiaca apríla 2012 asi o 15 percent. V pobytových

zariadeniach začalo prichádzať k zníženiu obsadenia lôžok napriek tomu, že záujem o pobyt zo strany klientov bol neustály. Tí však vedeli, že na základe výšky svojho príjmu a príjmu svojej rodiny nastavené platby nebudú schopní uhrádzať.

Ako na vzniknutú situáciu reagovalo mesto?

Mesto Nitra ako jeden z verejných poskytovateľov sociálnych služieb napr. v rámci svojich možností vzniknutú situáciu riešilo ústretovo voči svojim občanom a zareagovalo v júni 2012 prijatím dodatku č.1 k VZN č. 6/2012 o poskytovaní sociálnych služieb, o spôsobe a výške úhrad za sociálne služby, v ktorom upravilo hodinovú sadzbu za terénnu opatrovateľskú službu (sadzba je regulovaná podľa výšky dôchodku prijímateľa služby), čím sa situácia u poberateľov najfrekventovanejšej sociálnej služby – terénnej opatrovateľskej služby – zmiernila a čiastočne upokojila.

V denných stacionároch a zariadení pre seniorov či v stravovaní však k určitým úpravám došlo...

V zariadeniach sociálnych služieb ambulantného a pobytového typu – v denných stacionároch, zariadení pre seniorov či v stravovaní – sa k zvýšeniu taríf za sociálne služby muselo pristúpiť z dôvodu neustáleho zvyšovania nákladov na ich prevádzkovanie, na čo Mesto Nitra vo svojom rozpočte nedokázalo nájsť finančné krytie. Mesto situáciu spojenú s úpravami cien za sociálne

služby priebežne mapuje, percentuálne vyčíslenie počtu pobratelov sociálnych služieb vyhodnotí v priebehu mesiacov september a október, keď budú známe príjmy (príp. pohľadávky) za služby po úpravách zmlúv poskytovateľov sociálnych služieb s klientmi – pobratelmi týchto služieb, ktoré boli upravované v priebehu mesiaca júl 2012.

Znamená to, že odkázaní, či inak ohrození ľudia sa pri poskytovaní sociálnych služieb o svoj osud obávať nemusia?

Z pozície členky komisie sociálnej pomoci pri Nitrianskom samosprávnom kraji a členky komisie pre sociálne veci, bytové otázky a zdravotníctvo pri Mestskom zastupiteľstve v Nitre budem situáciu okolo poskytovania sociálnych služieb a dôsledky z nej vyplývajúce naďalej pozorne sledovať a v prípade potreby intervencie v prospech odkázaných či ohrozených ľudí budem adekvátne konať.

/// Zhovárala sa: **ĽUDMILA SYNAKOVÁ**

Najdlhšia spolupráca s českým Kroměřížom

Odveká túžba človeka spoznávať nových ľudí a nadväzovať spoločenské kontakty sa aj v prípade miest transformuje do nadväzovania a udržiavania partnerských kontaktov s inými mestami. Tohto roku na jeseň si pripomenieme **tri jubileá partnerskej spolupráce.**

Starostka Kroměříže Daniela Hebnarová so zástupcom primátora Štefanom Štefekom počas nedávnej návštevy Nitry.

Najdlhšie kontakty máme s Kroměřížom, siahajú až do roku 1966. Prvá družobná dohoda o vzájomnej spolupráci medzi mestskými

národnými výbormi v Nitre a v Kroměříži bola podpísaná 1. decembra 1972. V decembri si teda pripomenieme 40. výročie partnerskej spolupráce s českým Kroměřížom. Dňa 18. septembra uplynie 20 rokov od nadviazania spolupráce s poľskou Zielonou Gorou. V decembri zhodnotíme aj 15. výročie spolupráce s chorvátskym Osijekom.

Súčasný partnerské vzťahy medzi Nitrou a ďalšími mestami sú založené na princípe vzájomnej spolupráce a výmeny skúseností medzi samosprávami, školami, rozličnými inštitúciami a občanmi. Spolupráca sa realizuje formou oficiálnych návštev predstaviteľov miest, aktívnou účasťou na realizova-

ných projektoch a vzájomným obohacovaním kultúrneho života výmenou profesionálnych a amatérskych umelcov, kultúrnych zoskupení a folklórnych súborov.

Mesto Nitra udržiava partnerskú spoluprácu na základe oficiálnych zmlúv s 9 partnerskými mestami Kroměříž (ČR), České Budějovice (ČR), Zielona Góra (Poľsko), Osijek (Chorvátsko), Bácsky Petrovec (Srbsko), Zoetermeer (Holandsko), Gosford (Austrália), Naperville (USA) a Spišská Nová Ves (SR). V krátkom čase by malo dôjsť k podpisu zmluvy s maďarským mestom Veszprém.

/// Text a foto: **(SYN)**

Kanalizácia zlepši kvalitu života obyvateľov Nitry

Obyvatelia prímestských častí Nitry si vydýchnu. Po rokoch čakania sa ich život zmení k lepšiemu. Od nepríjemných starostí ich odbremení **vybudovanie kanalizácie**. Vďaka realizácii tejto investičnej akcie sa Nitra posunie dopredu pri plnení záväzkov EÚ v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd.

Základný kameň poklepali predstavitelia Mesta Nitra – primátor Jozef Dvonč, zástupcovia Štefan Štefek a Ján Vančo v marci 2011.

„Táto významná environmentálna stavba má svoju históriu a my máme šťastie, že sme na jej realizáciu získali finančné prostriedky z EÚ,“ uviedol primátor Nitry Jozef Dvonč pred slávnostným poklepaním základného kameňa stavby v marci 2011. V spolupráci s konzorciom dodávateľov a zástupcov firiem Inpek a Montstav sa tak naplnia dlho očakávaná snaha o dobudovanie kanalizačnej siete pre aglomeráciu Nitry.

„Ja budem mať veľkú radosť, že budeme mať kanalizáciu. Fejkálny voz sme museli volať

Ku kanalizačnej sieti sa pripojí viac ako 5 000 domácností, čo predstavuje 15 000 obyvateľov

každé dva-tri mesiace, pričom za jeden vývoz sme platili okolo 68 eur. Ubudne nám starosť

kontrolovať, či ich už treba zavolať,“ hovorí obyvateľka Dražoviec. „Život bude oveľa kvalitnejší,“ dopĺňa ju sused.

Kanalizáciu buduje Západoslovenská vodárenská spoločnosť v okrajových mestských štvrtiach, kde doteraz chýbala a to v Dražovciach, Dolných Krškanoch, Kyneku, Párovských Hájoch, Janíkovciach, Mlynárčiaci a tiež na Zobore, na Jaseňovej ulici, Sojčej a Sirótkovej ulici a v Starom meste na Fabrickej ulici. Ku kanalizačnej sieti sa pripojí viac ako 5 000 domácností, čo predstavuje 15 000 obyvateľov. Zlepší sa tým nielen kvalita života obyvateľov mestských častí, ale stúpne aj kvalita čistoty spodných vôd.

Investíciu spolufinancuje štát a Západoslovenská vodárenská spoločnosť, ktorá získala peniaze z Kohézneho fondu Európskej únie. Jej najväčším akcionárom je Mesto Nitra.

Práce zahŕňajú vybudovanie splaškovej a rozšírenie jednotnej kanalizačnej siete v mestských častiach Nitry v celkovej dĺžke 34,5 kilometra s napojením na jestvujúcu kanalizačnú sieť v meste vrátane 17 čerpačích staníc a 1 520 kanalizačných prípojk.

/// Text a foto: (SYN)

Kroměřížski umelci tvorili pod Zoborom

Výtvarníkov prijal primátor mesta Nitry Jozef Dvonč v kongresovej sieni mestského úradu.

V uplynulých dňoch sa Nitra stala miestom tvorivého stretnutia členov **Združenia priateľov výtvarného umenia Kroměřížska** a z francúzskeho Chateaudunu, ktoré je partnerským mestom Kroměříža.

Výtvarníkov, sprevádzaných riaditeľkou Krajského osvetového strediska v Nitre Danielou Gundovou a Miroslavou Salanciovou zo skupiny PLAY-art, prijal primátor mesta Nitry Jozef Dvonč v kongresovej sále mestského úradu.

Výtvarníci v priebehu týždňa vnímali atmosféru nášho mesta a okolitej prírody, navštívili Nitriansku galériu a Nitriansky hrad a svoje dojmy transformovali cez zážitky do svojich výtvarných diel. Ich umenie mohla nitrianska verejnosť obdivovať v piatok 27. júla

popoludní na Výstave pod holým nebom na pešej zóne. Účastníkov happeningu, ktorému prialo aj počasie, pozdravil aj zástupca primátora mesta Nitry Ján Vančo.

Stretnutie v rámci Nitrianskeho kultúrneho leta 2012 zorganizovalo Mesto Nitra ako partnerské mesto Kroměříža, Krajské osvetové stredisko Nitra a skupina výtvarníkov PLAY-art. Sprievodným podujatím bola aj výstava s názvom Zo srdca Moravy, ktorú inštalovali v Ponitrianskom múzeu.

/// Text a foto: (SYN)

Koncert Hoj, vlast' moja priniesol skvelé hudobné zážitky

Mesto Nitra a Nadácia Konštantína Filozofa v nedeľu 2. septembra pripravili v Mestskej hale pri príležitosti Dňa Ústavy SR benefičný koncert Hoj, vlast' moja.

Zážitku nad podujatím prevzal prezident SR Ivan Gašparovič. Na úvod koncertu vystúpili primátor mesta Nitry Jozef Dvonč a Ladislav Švihel.

/// Text a foto: (SYN)

V minulom roku boli na koncerte prítomní (zľava) prezident republiky I. Gašparovič, primátor Nitry J. Dvonč, diecézny biskup V. Judák, spevák P. Dvorský a vedúci kancelárie prezidenta M. Čič.

Desiatym partnerským mestom Nitry bude maďarský Veszprém

Primátor Veszprému Gyula Porga (vpravo) navštívil Nitru vlni v auguste. Na snímke pri prehliadke klientskeho centra v sprievode primátora Jozefa Dvonča, zástupcu primátora Jána Vanča (druhý vľavo) a tlmočníka.

Nitra má v súčasnosti 9 partnerských miest a v blízkom čase pravdepodobne **pribudne desiaty partner – maďarské mesto Veszprém**. Nitra má s Veszprémom mnoho spoločného, čo je predpokladom úspešného rozvíjania partnerských kontaktov.

Podpísaniu dohody o nadviazaní partnerskej spolupráce predchádzali návštevy primátorov Gyulu Porgu v Nitre a Jozefa Dvonča vo Veszpréme.

„Nitra spolupracuje s deviatimi partnerskými mestami, chýbali nám partnerské kontakty s mestom v Maďarsku a Rakúsku,“ uviedol primátor Jozef Dvonč. Keďže Nitriansky samosprávny kraj má nadviazanú partnerskú spoluprácu s maďarskou župou

Veszprém, Mesto Nitra sa rozhodlo osloviť samosprávu v sídle tejto župy.

Podľa Wikipédie mesto Veszprém leží v stredozápadnom Maďarsku a honosí sa prívlastkom mesto kráľovien. Počas stáročí bolo križovatkou maďarskej a európskej kultúry. Na tomto území susedili Panónska provincia a mediteránna kultúra so severom a sťahovaním národov, tu bojoval kresťan Štefan s pohá-

nom Koppányom. Tu stála stredoveká škola, z ktorej šíрили vesp-prémske sestry kresťanskú kultúru, tadiaľto viedla západná hranica Osmanskej ríše a východná hranica kresťanskej Európy, tu sa usídlil nemecké a slovanské národy počas tureckej nadvlády. Bolševizmus sa tu snažil zvíťaziť nad národno-kresťanskou kultúrou – a tu sa stretávajú i vetry vejúce od Balatonu s vetrami od pohoria Bakony... Po zmene režimu (1990) našlo župné mesto Veszprém uplatne-

„Mesto Nitra sa rozhodlo osloviť samosprávu mesta Veszprém

nie v kultúrnej a duchovnej sfére.

Veszprém je študentským mestom, okrem dvoch univerzít tu funguje desať stredných škôl. Kultúrny život mesta pulzuje vďaka trom divadlám, jeho hudobná kultúra je farebná a dynamická, výtvarní umelci a literáti regiónu sú dobre známi aj za hranicami krajiny. Športový život mesta je tiež na vysokej úrovni, hádzanári patria k svetovej elite. Priateľskú a malomestskú atmosféru tisícročného mesta je cítiť aj dnes. Staré mesto, ktoré bolo v posledných rokoch úplne zrekonštruované, očakáva turistov túžiacich po historickej atmosfére a romantických prechádzkach.

/// Text a foto: (SYN)

Za šesťdesiat rokov šesťdesiatitisíc absolventov

Slovenská poľnohospodárska univerzita pôsobí od roku 1952 v starobylej Nitre, nazývanej aj mekkou slovenského poľnohospodárstva. Prvým rektorom školy po presťahovaní z Košíc bol Čestný občan mesta Nitry a nositeľ Ceny mesta Nitry akademik prof. Ing. Emil Špaldon, DrSc.

Univerzita od svojho vzniku dostala do vienka poslanie – byť centrom poľnohospodárskeho vzdelávania, vedy a výskumu na Slovensku pre prioritnú oblasť ľudskej činnosti – produkciu dostatku zdravých a bezpečných potravín v symbióze s ochranou životného prostredia, so zachovaním biologickej diverzity a trvalo udržateľného rozvoja. Jej vedecký a pedagogický výkon a historická tradícia z nej robia uznávanú inštitúciu doma i v zahraničí.

V rámci úspešnej komplexnej akreditácie v roku 2009 sa SPU v Nitre zaradila medzi vysoké školy univerzitného typu. V roku 2010 ako prvá univerzita na Slovensku získala prestížne ocenenie ECTS Label, udelené Európskou komisiou za zabezpečovanie a realizáciu Európskeho systému transferu kreditov a mobility študentov. Súčasťou jej identity je pomenovanie „zelená univerzita“.

Na šiestich fakultách poskytuje široké možnosti získavania poznatkov nielen z oblasti poľnohospodárskych, ale aj biologických, ekonomických a technických vied. Poskytuje vzdelávanie v 88 akreditovaných študijných programoch, z toho tri v anglickom jazyku, s perspektívou udeľovania spoločného, resp. dvojitého diplomu. Univerzita má v súčasnosti právo udeľovať akademické tituly v 38 študijných programoch bakalár-

skeho, v 31 programoch inžinierskeho a v 22 programoch doktorandského štúdia. Zároveň ponúka aj iné formy celoživotného vzdelávania. Ročne sa na SPU rieši okolo 250 vedeckovýskumných vzdelávacích a ďalších projektov. Počas svojej existencie univerzita vychovala vyše 60-tisíc absolventov. Počet študentov študujúcich na 56 katedrách SPU sa v posledných rokoch stabilizoval na úrovni 10-tisíc. Väčšina absolventov bakalárskeho stupňa štúdiá pokračuje na inžinierskom stupni a najlepší z nich na doktorandskom štúdiu.

Súčasťou SPU sú aj ďalšie pracoviská ako Slovenská poľnohospodárska knižnica, ktorá má vo svojom fonde uložených 520-tisíc dokumentov a ročne poskytuje viac ako 200-tisíc výpožičiek, archív, Centrum informačných a komunikačných technológií, vydavateľstvo, Poľnohospodársky znalecký ústav, Baltická univerzita, botanická

záhrada, univerzitné vivárium, jazdecké stredisko, kongresové centrum, ako aj účelové zariadenia Študentské domovy a jedálne, kde v súčasnosti SPU poskytuje svojim študentom ubytovanie v šiestich študentských domovoch. Študenti SPU majú možnosť zmysluplne tráviť čas v šiestich športových oddieloch v rámci Slávie SPU a v pätnástich záujmových krúžkoch a organizáciách.

Univerzita dlhodobo naplňa koncept inštitúcie odstraňujúcej bariéry, ktoré spôsobujú problémy ľuďom so zdravotným hendikepom. Výsledkom je zlepšenie celkovej dostupnosti a komfortu v priestoroch univerzity a prístup k informačným technológiám, resp. informáciám pre zrakovo a sluchovo postihnutých i ľudský prístup k riešeniu každodenných problémov hendikepovaných študentov.

/// Text a foto: (RC)

Klokočinský jarmok priniesol zábavu

Cez víkend 31. augusta až 2. septembra ožilo najväčšie nitrianske sídlisko tradičným v poradí už **jedenástym Klokočinským jarmokom**. Obľúbené kultúrno-spoločenské podujatie sa začalo v piatok napoludnie otvorením tradičného jarmoku s bohatou ponukou tovarov, jedál a nápojov.

Na Klokočinskom jarmoku zaspievala aj Mužská spevácka skupina z Heľpy.

Jarmočnú atmosféru svojim spevom spríjemnila speváčka Marcela Laiferová v programe Pod bielou alejou a po nej vystúpila mužská spevácka skupina z Heľpy, ktorá do Nitry priniesla krásne horehrónské piesne. Večer sa podávala tradičná kotlíková fazuľovica, čo je vraj najčastejšie varená polievka na tomto nitrianskom sídlisku. Na programe bola tancovačka s hudobnou skupinou Profil a zábava s vtipmi nestarnúceho komika Jaroslava Ďurička. Piatkový večer zakončil ohňostroj.

V sobotu sa Klokočina stala svedkom freestyle inline battle – medzinárodnej súťaže korčuľiarov. Popoludní si na svoje pri-

CVČ Domino pripravilo prezentáciu záujmovej činnosti.

šli najmä najmenší obyvatelia sídliska, pretože poslednú prázdninovú sobotu mohli prežiť súťažením a s kúzľami Abrikadabra v podaní kúzelníka Talostana, ako aj modelovaním balónov. Centrum voľného času Domino pripravilo prezentáciu záujmovej činnosti svojho voľnočasového zariadenia.

V bohatom sobotňajšom kultúrnom programe účinkovali Bánovské mrchane, hudobná skupina Kesanka, Lapášski seniori, Tap Dance Quartet a k po-

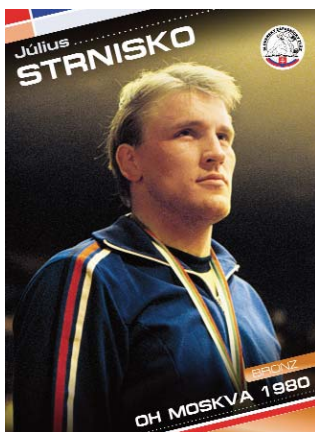
dávanému klokočinskému guľášu bola pripravená zábava v retroštýle so skupinou JAM & BAZAR. V rámci jarmoku si v sobotu prišli na svoje aj milovníci veteránov na prehliadke historických vozidiel.

Ťahákom nedeľňajšieho programu bola súťaž vo vytváraní tekvicových dekorácií, v ktorej najmä deti popustili uzdu svojej fantázie. Klokočinský jarmok vyvrcholil hudobným popoludním s vystúpením hudobných skupín SPINS a EVERLONG a záverečná veselica s hudobnou skupinou BRILAX.

/// Text a foto: (SYN)

Zápasnícka hala nesie meno Júliusa Strniska

Na ostatnom zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Nitre poslanci súhlasili s návrhom na pomenovanie telocvične na Parkovom nábreží č. 27. v Nitre na **Zápasnícku halu Júliusa Strniska**. Túto žiadosť predložil zápasnícky oddiel Telovýchovnej jednoty AC Nitra, ktorá má túto halu v prenájme.

Július Strnisko bol československý zápasník. V roku 1980 vybojoval na olympijských hrách v Moskve bronzovú medailu vo voľnom, štýle v kategórii do 100 kg. V roku 1982 a 1983 vybojoval v rovnakej kategórii bronz na majstrovstvách Európy. V rokoch 1977 až 1988 sa stal desaťkrát majstrom Československa.

Zápasit začal, aby sa vyrovnal svojmu staršiemu bratovi Petrovi. Jeho prvé kroky sa začali v Nitre, kde ho viedol Jozef Sviťaž. V roku 1977 prestúpil do Červenej hviezdy Praha, kde vydržal 13 rokov. Po olympiáde v Soule, kde po dvoch porážkach vypadol v treťom kole a ukončil zo zdravotných dôvodov aktívnu športovú činnosť.

Július Strnisko bol najmladším zo šiestich synov elektrikára priamo z vršku nitrianskeho Zobora. Starší brat Peter už zápasil za AC Nitra. Všetko, čo sa naučil, zdokonaľoval doma. Vďačným „cvičným panákom“ na nové chmaty a hmaty bol mladší bráček Ďuso.

Keď Ďuso podrástol, mohli si to s Petrom v činžiaku na nitrianskej Ulici Janka Kráľa rozdávať o titul majstra rodiny. Silnejší už bol mladší brat. Rástol i mohutnel. Vrchol dosiahol v zápasníckej voľnostýliarskej kategórii do 100 kg.

Peter i Július sa dostali do užšieho výberu na olympiádu do Moskvy. Peter sa však zranil. Július mal iba dvadsaťdva, a kvalifikoval sa. Súťažil v elitnej pražskej Červenej hviezde. Narukoval do nej, keď mal devätnásť. V Beladiciach pri Nitre zmaturoval, aj sa vyučil za zvärača. Neskôr sa mu to zišlo.

Na olympiáde zdolal najprv Inda Singha, potom Saída zo Sýrie, chýrnych borcov Rumuna Puscasa a východného Nemca Bittnera. Hlavne zápas s Rumunom patrí k najпамätnejším v jeho kariére.

Neskôr skončil tretí aj na majstrovstvách Európy 1982 a 1983. Najlepšiu formu a ideálny vek mal v roku 1984. Možno bol aj adeptom na zlato. Ibaže komunistická vrchnosť československých špor-

tovcov na olympiádu do Los Angeles nepustila.

Po skončení aktívnej kariéry v roku 1988 sa vrátil do Nitry. Najskôr sa s kamarátom živili ako zvärači na montážach po celej republike. Bol aj krupierom v kasíne. Naposledy vlastnil malú kaviarňičku s herňou v centre Nitry.

Celý čas bol dobrovoľným trénerom. Najmenej tri dni v týždni strávil na žinenke, hoci tréning a ťažké súboje jeho zdravie poznačili. Kariéru ukončil pre chronické problémy s kolenami. Napriek tomu sa staral o pätnásť zápasníckych nádeje.

Medzi športovcami sa hovorí, že mohutní chlapi, zápasníci, vzpieraci, atletickí vrhači, sú dobráci. Strnisko k nim patril. Július Strnisko zomrel 20. septembra 2008 ako 50-ročný na infarkt.

/// Text: (SYN)

/// Foto: Archiv redakcie

ÚSPECHY JÚLIUSA STRNISKA

1972 – stal sa majstrom Slovenska v žiackej kategórii

1977 – získal prvý titul majstra Československa, dokopy ich získal trinásť

1980 – získal bronz na olympiáde v Moskve

1982, 1983 – skončil na majstrovstvách Európy

1988 – po olympijských hrách v Soule skončil s aktívnou činnosťou, trénoval mládež

K zvýšeniu atraktivity Nitry prispela originálna propagácia

Útvar propagácie a cestovného ruchu Mestského úradu v Nitre v rámci realizácie projektu **Podpora aktivít v cestovnom ruchu v meste Nitre** vydal v priebehu tohto roka propagačné materiály Národné kultúrne pamiatky Nitra – informácie pre turistov, Synagóga v Nitre, trhaciú mapu Nitry, skladačku Výlety do okolia – hrady, zámky, prírodné zaujímavosti a zaujímavosti v okolí Nitry, brožúru Nitra – mesto múzeí a galérií a skladačku Nitriansky informačný systém.

V skladačke Nitriansky informačný systém nájdu záujemcovia informácie o mestskom informačnom streisku, ktoré je súčasťou Útvary propagácie a cestovného ruchu. NISYS funguje od roku 1993 a zároveň plní funkciu turistickú informačnú kanceláriu. Mestské informačné centrum zahŕňa komplexné informácie o meste, vrátane podrobnej databázy podnikateľských subjektov a organizácií, pôsobiach na území mesta. Turistická informačná kancelária poskytuje regionálne informácie z oblasti cestovného ruchu s prepojením na celé Slovensko. Záujemcov informuje prostredníctvom infotelu, elektronickou poštou info@nitra.sk alebo priamo na prevádzke. NISYS poskytuje sprievodcovskú činnosť po 9 prehliadkových okruhoch a ponúka služby faxovania a výlep plagátov. Návštevníci nášho mesta v kancelárii získajú informácie o ubytovaní v Nitre a blízkom okolí. V informačke nájdu internetový kútik, kde si môžu bezplatne vyhľadať informácie najmä turistického charakteru. V NISYS-e si turisti môžu kúpiť aj rôzne

suveníry, ktoré im pripomenú návštevu nášho mesta.

Najnovším prírastkom do portfólia propagácie Nitry je brožúrka Nitra – mesto múzeí a galérií, ktorá predstavuje všetky múzeá sídlia v Nitre: Ponitrianske múzeum, Diecézne múzeum Nitrianskeho biskupstva, Slovenské poľnohospodárske múzeum a Múzeum národov a kultúr v Misijnom dome na Kalvárii v Nitre, známe ako Misijné múzeum.

Ďalšou z palety nitrianskych múzeí je nitrianska Synagóga, ktorá od roku 2003 slúži tiež ako

výstavná a koncertná sieň mesta Nitry. Návštevníci tu nájdu stálu expozíciu Slovenského národného múzea – Múzea židovskej kultúry, ktorá sa tematicky venuje holokaustu.

V Nitre sú dve galérie. Od roku 1965 môžu milovníci umenia navštevovať Nitriansku galériu. Súčasťou Starého divadla Karola Spišiaka v Nitre je Galéria Foyer, v ktorej prvú výstavu inštalovali v roku 2009.

Všetky propagačné materiály vyšli v troch jazykových mutáciách – slovenčine, nemčine a angličtine. Ďalšie informácie nájdu záujemcovia na aktualizovanej webovej stránke www.nisys.sk alebo priamo v kancelárii Nitrianskeho informačného systému. Tohto roku zriadilo mesto vysunutý infostánok Nitrianskeho informačného systému na výstaviisku Agrokomplex. Počas medzinárodných výstav sú pre návštevníkov výstaviška k dispozícii pracovníčky Nitrianskeho informačného systému, ktoré poskytujú informácie o meste a tiež všetky propagačné materiály o Nitre.

/// Text a foto: (SYN)

Svetový deň cestovného ruchu bude spojený s Dňami partnerských miest

Oslavy Svetového dňa cestovného ruchu sa v Nitre uskutočnia vo štvrtok 27. a v piatok 28. septembra spojením s Dňami partnerských miest.

Vnitrianskej Synagóge sa pri tejto príležitosti uskutoční prezentácia partnerských miest a Večer zahraničných Slovákov, žijúcich v Chorvátsku a Srbsku, ktorý sa ponesie v duchu prezentácie kultúry partnerských miest, zároveň bude možnosť ochutnať

kulinárske špeciality z týchto partnerských krajín.

Pozvanie na Dni partnerských miest prijali Osijek z Chorvátska, Kroměříž a České Budějovice z Českej republiky, Báčsky Petrovec zo Srbska, Zielona Góra z Poľska, Spišská Nová Ves zo Slovenska a maďarské mesto Veszprém, s ktorým by v krátkom čase mala byť podpísaná zmluva o spolupráci.

Počas osláv ožije atraktívnym programom centrum mesta a ulička pri Synagóge. Pre

návštevníkov je pripravený program v piatok v Starom divadle K. Spišáka v Nitre a zaujímavosťou týchto osláv bude aj súťaž a výstava „Naj... suvenír v Nitre“.

Definitívna podoba programu Svetového dňa cestovného ruchu a Dní partnerských miest sa v čase uzávierky časopisu ešte len dotvárala. Súčasťou osláv Svetového dňa cestovného ruchu bude atraktívny sprievodný program a tak ako po minulé roky aj bezplatné sprevádzanie turistov po Nitre.

/// Text: (SYN)

Budovy základných a materských škôl budú zateplené

Poslanci mestského zastupiteľstva schválili na svojom júnovom zasadnutí zámer zatepľovania budov základných a materských škôl vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti. Finančné prostriedky na znížovanie energetickej náročnosti budov plánuje mesto získať z programu Slovenskej sporiteľne, ktorý je financovaný zo zdrojov Európskej banky pre obnovu a rozvoj.

Mesto si plánuje vziať úver vo výške 2 milióny eur. Úver je možné čerpať v prípade, že podiel uspokojenej energie bude vyšší ako 30 percent. Mesto má vypracovaný zoznam s deviatimi školskými budovami, pri ktorých by bolo možné dosiahnuť dosta-

točnú úsporu energií. Zatepľovať sa budú základné školy Beethovenova, Na Hôrke, Topoľová a Kniežata Pribinu a materské školy Za humnami, Párovská a Bazovského. V zozname budov, ktoré by mali dostať „zateplený kabát“ je aj poliklinika na Klokočine a budova bývalej základnej školy na Svätourbanskej ulici.

„Tento zoznam je zatiaľ len indikatívny. Sú tam školy, kde máme buď projekty, alebo stavebné povolenie. Všetky projekty musí ešte preveriť pracovná skupina z banky, ktorá zhodnotí, či sú prijímané opatrenia dostatočné a či by boli schopné zabezpečiť úsporu, ktorá je vlastne určitý spôsobom dotovaná. To bola podmienka na prijatie toho úveru. Pokiaľ táto pracovná skupina

ukončí svoju expertíznu činnosť, tak sa zoradí konečné poradie budov, ktoré by sa dali z toho rámca dvoch miliónov eur zrealizovať,“ uviedol Jozef Dvonč, primátor mesta Nitry.

Realizácia zatepľovania školských budov je naplánovaná až na budúci rok. Z úveru by sa však mohli prefinancovať aj rekonštrukcie na školách, ktoré sa robia už toto leto.

„Ide o výmenu okien v Materskej škole na Párovskej a Bazovského ulici a v MŠ Za humnami. Peniaze z mestského rozpočtu by zostali voľné a na tieto rekonštrukcie by sa použili financie z úveru,“ uviedol zástupca primátora mesta Nitry Štefan Štefek.

/// Text: (SYN)

Príchod sv. Cyrila a Metoda na naše územie. Ako to vlastne bolo? (3. časť)

Dokončenie z minulého čísla:

Smrť sv. Cyrila

Pápež sa medzitým rozhodol obnoviť starobylé Sריemské arcibiskupstvo a rozšíriť ho aj na územie Panónie a Moravy. Kým sa tieto udalosti diali Konštantín v Ríme ochorel. Cítiac blížiacu sa smrť, prijal vyšší stupeň mníškeho stavu, a zároveň aj meno Cyril, pod ktorým je všeobecne známy. Zomrel v Ríme 14. februára 869. Pochovali ho slávnostne v Bazilike sv. Klementa. Po jeho smrti neostávalo nič iné, ako ustanoviť sv. Metoda za arcibiskupa pre novozriadenu veľkomoravskú cirkevnú provinciu. A skutočne ho vysvätil pápež Hadrián II. Keď odchádzal, pápež mu dal list adresovaný veľkomoravským kniežatám Rastislavovi, Svätoplukovi a Koceľovi. V ňom oznamuje, že im posielal Metoda ako arcibiskupa a pápežského legáta aj pre ostatné slovanské národy, že potvrdil staroslovienskú reč v bohoslužbe a hrozí cirkevnými trestami tým, čo by sa opovážili protiviť týmto rozhodnutiam. To bol ohromný úspech svätých bratov. Vieme totiž, že ani pred nimi, ani potom (až do 2. vatikánskeho koncilu) nikto nedosiahol povolenie používať vlastnú reč v rímskom obrace.

Cestou z Ríma na Veľkú Moravu sa však stala veľmi trápna a nepredvídaná udalosť. Nemeckí biskupi dali zajať sv. Metoda a jeho sprievodcov a odvliekli ich do Ba-

vorska. Tu ich postavili pred súd ako votrelcov, účinkujúcich na území, na ktoré si nárokuje právo nemeckí biskupi. Metod im odpovedal: „Keby bolo vaše, hneď by som ho zanechal, ale je sv. Petra, teda patrí Apoštolskej rímskej stolici. Napriek tomu ho biskupi odsúdili a uväznili v niektorom kláštore vo Švábsku. Tam strávil tri roky, kým ho po zákroku nového pápeža Jána VIII. neprepustili. Konečne sa roku 873 vrátil na Veľkú Moravu.

Odcudzenie sv. Metoda a Svätopluka

Tu však už nebol kniežaťom Rastislav, ale vládol kráľ Svätopluk. Sprvu ho aj on prijal s poctami a „odovzdal mu všetky hradišká a všetkých kňazov a Božie učenie sa začalo šíriť“. Ale čím ďalej, tým

viac sa začali títo mužovia jeden druhému odcudzovať. Metodovi učeníci neskoršie zaznamenali, že to bolo preto, lebo Metod vyčítal Svätoplukovi jeho mravné poklesky. A tak sa stalo, že Svätopluk umožnil znova návrat nemeckých kňazov. Spomedzi nich je najznámejší Viching, ktorý bol asi Svätoplukovým poradcom. Roku 879 spoločne obžalovali Metoda u pápeža, že nepodáva správne učenie a že bohoslužby koná v staroslovienskom jazyku. Na pápežov rozkaz sa Metod roku 880 znovu vydal na cestu do Ríma. Tu bol spod obžalôb ospravedlnený a pápež Ján VIII. mu dal významnú bulu „Industriae tuae“. V nej znova potvrdil Metoda za arcibiskupa, potvrdil aj používanie staroslovienskej reči v bohoslužbe, ale na Svätoplukovu žiadosť ustanovil a vysvätil za biskupa do Nitry práve Metodovho odporcu Vichinga. Metod sa síce vrátil na Veľkú Moravu, ale mal veľké ťažkosti. Napriek tomu tu účinkoval až do smrti, ba začal šíriť kresťanstvo aj medzi Čechmi a Poliakmi. V posledných rokoch života ešte pokračoval v prekladoch Svätého písma a bohoslužobných kníh. Zomrel 6. apríla 885. Pochovali ho slávnostne „v hlavnom moravskom chráme z ľavej strany oltára presvätej Bohorodičky Márie“. Hlavný alebo veľký chrám znamená biskupskú katedrálu. Dnes nevieme, kde sa spomínaný chrám nachádzal. Podľa nedávnych vykopávok najpravdepodobnejším miestom je

lokalita Sady pri Uherskom Hradišti, kde sa našiel celý komplex sakrálnych budov.

Osud cyrilo-metodskej misie

Po smrti sv. Metoda Víching dosiahol, že ho pápež Štefan V. ustanovil za administrátora Veľkomoravského biskupstva. Tým bol osud cyrilo-metodskej misie spečatený. Učeníci sv. Cyrila a Metoda boli vyhnaní z krajiny. Niektorí sa uchýlili do Čiech, iní do Poľska, ale najviac ich odišlo do Bulharska. Tam pokračovali v cyrilo-metodskom diele. Po čase sa odtiaľ byzantsko-slovanské kresťanstvo rozšírilo do Kyjevského Ruska,

k predkom dnešných Bielorusov, Rusov a Ukrajincov. A tak sa nepriamo stali sv. Cyril a Metod apoštolmi a učiteľmi všetkých Slovanov.

Hlavné črty misionárskej činnosti sv. Cyrila a Metoda sú tieto: hoci pochádzali z Byzantskej ríše, vtedy najkultúrnejšej krajiny, predsa sa vedeli prispôsobiť našim slovenským predkom. Zostavili pre nich písmo a do staroslovienkej reči preložili Sväté písmo a najdôležitejšie bohoslužobné knihy. Ten istý starosloviensky jazyk s dovoľením pápežskej stolice zaviedli do bohoslužieb tak byzantského, ako aj rímskeho obradu. Hneď po svojom príchode

k našim predkom založili školu na prípravu domáceho kňazstva, takže sv. Metod pred smrťou už určil za svojho nástupcu syna slovenskej krajiny sv. Gorazda. Sv. Cyril a Metod patria medzi najväčších misionárov kresťanstva. Ich činnosť priamo alebo nepriamo zasiahla celú východnú Európu. A preto ich pápež Ján Pavol II. dňa 31. decembra 1980 vyhlásil vedno so sv. Benediktom za spolupatrónov Európy.

///Text: **R. ONDRUŠ**

///Foto: **ARCHÍV REDAKCIE**

Povedali si "áno"

14. JÚLA

Peter Pohančénik z Nitry a **Michaela Deckárová** z Kolárovcí
Ľuboš Adamčík a **Marcela Barátová**, obaja z Nitry
Denis Piller a **Dominika Majorová**, obaja zo Zbehov
Peter Ďurina z Horných Lefantoviec a **Angelika Imreová** z Čechyniec
Tomáš Smreček z Komjatíc a **Alena Bédiová** z Nitry
Peter Jančovič z Vinodolu a **Zuzana Haulíková** z Malého Cetína
Andrej Bača z Nitry a **Iveta Boratková** zo Starej Ľubovne

20. JÚLA

Miloš Kuna a **Eva Babušíková**, obaja z Nitry

21. JÚLA

Igor Válik a **Vanda Urbanová**, obaja z Nitry
Antonio Boccalini z Nitry a **Zuzana Jalcová** z Mojmiroviec
Martin Jančo zo Žiliny a **Mgr. Svetlana Maláčová** z Nitry
Ján Čopík zo Sniny a **Miroslava Gálisová** z Topoľčian

27. JÚLA

Ing. Peter Brezina z Nitry a **Nadežda Starovičová** z Jelenca
Martin Zetocha z Nitry a **Darina Krkošková** z Krásna nad Kysucou

28. JÚLA

Sándor Ernő Kovacs z Rumunskej republiky a **Zuzana Lisyová** z Nitry
Miloš Janjušević zo Srbskej republiky a **Mgr. Katarína Miklová** zo Zbehov
Maurizio Salvemini z Talianskej republiky a **Miroslava Pašáková** z Nitry
Pavol Ďuriš zo Serede a **Tatiana Struhárňanská** z Nitry

4. AUGUSTA

František Brath z Babindolu a **Michaela Melušová** z Preselian
Ľubomír Varga z Klasova a **Mária Kyštáková** z Nitry
Zdenko Paulen z Nového Mesta nad Váhom a **Miriam Ašverusová** z Bratislavy
Martin Caletka a **Mgr. Lucia Hudecová**, obaja z Nitry

Jubilanti

V septembri sa významného životného jubilea dožívajú títo občania

75 ROKOV

KaJolana Bečárová, Margita Beňová, Alexander Bihary, Anna Budayová, Zdenek Depeš, Oľga Došeková, Slavomíra Dovičovičová, Otília Dragúňová, doc. RNDr. Juraj Dunca, Karol Filipčík, Milan Frišo, Imrich Galo, Alžbeta Halássová, Ing. Karol Hausner, Margita Holanová, Genovéva Hudecová, Mária Charizopolusová, Mária Christovová, Magdaléna Janečková, Mária Krajčírová, Alexandra Levyňová, Jaroslav Lieskovský, Viliam Macháč, Anna Martinová, Jozef Matušek, Vincent Mikláš, Emília Muchová, Jozef Ondruška, Helena Plutová, Rudolf Privalinec, Ing. Ján Regiec, Eva Richtárechová, Melánia Srnková, Emília Sršňová, Hedviga Szabová, Klára Szulányiová, Magdaléna Štibriková, Milan Veladi, Mária Verešová

80 ROKOV

Rafael Bédi, MUDr. Václav Benca, Ing. Jozef Brunclík, Margita Danielová, Rozália Dežerická, Mária Fajčíková, Magdaléna Helebrandtová, Mária Chroboczková, Valéria Ivanková, Jozefína Jeleneková, Helena Kováčiková, Michal Krivošík, Ľudmila Krošáková, Helena Krumpárová, Walter Larisch, Irena Levčíková, Viera Majerčiaková, Eva Moravcová, Anna Mošatová, Mária Nagypová, Mária Pappová, Oľga Psotná, Aurélia Pukanová, Vojtech Révay, František Révay, František Slíška, Michal Studený, doc. PhDr. Michal Šemetka, Angela Tóthová, Jolana Vargová, Pavlína Vargová, Viliam Volek, Ing. Jozef Vyskoč

85 ROKOV

Karol Belák, Irena Cívánová, Alžbeta Čibíková, PaedDr. Michal Durovič, Ľudovít Farkaš, Helena Guzmická, Mária Jeneyová, Helena Kamenská, Agneša Klimentová, Michal Kolenčík, Emília Kollárová, Ján Kontár, Alžbeta Korpášová, Ľudmila Kováčová, Mária Kováčová, Jozef Kubica, Rozália Kubičková, Oskár Láznik, Julianna Marenčáková, Jolana Martišová, Helena Poláková, prof.

PhDr. Michal Soták, Júlia Verešová, Ladislav Veszelei

86 ROKOV

Antónia Buranská, Katarína Fogelová, Ladislav Gáži, Margita Korčeková, Ján Krčmár, Marta Martinová, Aurélia Mesárošová, Helena Richtáriková, Mária Verčínská

87 ROKOV

Jozefína Albertová, Gizela Beňovská, Margita Brunzová, Helena Březinová, Vojtech Gúčík, Oľga Kolláriková, Terézia Kopecká, Gizela Mičátková, Antónia Oravcová, Zlatica Sýkorová, Ing. Ján Virág

88 ROKOV

Alžbeta Maťová, Ing. Gejza Mlynek, Oľga Moravčíková, Adela Ostertágová, Mária Pňačková, Jolana Richtáriková, Mária Sýkorová, František Vajteršic, Jozefína Zábradiová

89 ROKOV

Alojzia Chalániová, Jozefína Jakubičková, Ľudmila Melišová, Helena Rybárová, Peter Salaj, Anna Slezáková, Mária Ščasná, Edita Tlapová

90 ROKOV

Františka Fajerová, Jozefína Mrštínová, Irena Steinemannová, Mária Šantavá, Magdaléna Tábořská, Mária Tóthová

91 ROKOV

Michal Bojda, Michal Krajčo, Serena Krausová, Hermína Malinaričová, Veronika Martišová, Margita Repková, Michal Slivka, Zuzana Sucháčová

92 ROKOV

Pavlína Kukučková, Mária Lahučká, Mária Schweizerová

93 ROKOV

Karol Benovic

94 ROKOV

Ľudmila Horská

95 ROKOV

Emil Konc, Mária Kreháková

96 ROKOV

Anna Dvorská

97 ROKOV

Elvira Boriová

98 ROKOV

Mária Lacková

99 ROKOV

Eugen Stecker

100 ROKOV

Mária Holbíková

101 ROKOV

Mária Dubayová

Navždy odišli

V júni a v júli 2012 nás opustili títo občania mesta Nitry

JÚN:

Štefan Brezovský,
76-r., Párovská ul. 13
Mária Jandorová,
54-r., Nitrianska ul. 22
Michal Kmeto,
87-r., Parkové nábrežie 17
Norbert Martiška,
37-r., Topoľčianska 75
Marta Benková,
63-r., Štefánikova tr. 64
Anna Récka,
82-r., Štefánikova tr. 64
Antónia Stopová,
82-r., Kalvárska 4
Matilda Nozdrovická,
88-r., Školská 4
Miroslav Hamar,
51-r., Partizánska 66
Štefan Sliška,
71-r., Štúrova 34
Vlasta Szombayová,
55-r., Partizánska 83
Zoltán Lakatos,
55-r., Nitra
Helena Malá,
60-r., Brezová 11
Zuzana Páleníková,
32-r., Dolnohorská 34
Katarína Kozlovská,
40-r., Výstavná 7
Štefánia Bakayová,
96-r., Považská 14
Ing. Ľuboš Janoušek,
57-r., Štúrova 16
Ivan Štrba,
66-r., Ždiarska 11
Ladislav Lenčes,
59-r., Čajkovského 29
Božena Mészárosová,
81-r., Tr. A. Hlinku 9
Mária Rózsa,
90-r., Vinohradnícka 42
Anna Kolláriková,
67-r., Brezová 10
Tibor Schuster,
62-r., Stavbárska 24
Milan Báles,
71-r., Janka Kráľa 2
Irena Filková,
92-r., Kláštorská 35
Matilda Pintérová,
70-r., Wilsonovo nábr. 150
Zdenka Čiličková,
79-r., Kalinčiaková 11
Terezia Dolejšová,
72-r., Havrania 3
Ľudmila Košťalová,
70-r., Bizetova 5
MUDr. Ján Sedlák,
74-r., Hornozoborská 100
Jozef Šumichrast,
53-r., Štúrova 37

Ing. Ivan Hudec,
59-r., L. Čuláka 21
Viera Miháliková,
86-r., Trnavská 11
Vlasta Rišková,
68-r., Párovská 32
Zuzana Uhrinčatová,
84-r., Železničarska 52
Jozef Polák,
63-r., Na Hôrke 19
Jozef Rojko,
67-r., Nitrianska 5
Jaroslav Sklenár,
69-r., Novomeského 61
František Blaží,
77-r., Majakovského 16
Júlia Hrnčárová,
89-r., Tr. A. Hlinku 53
Mária Felixová,
95-r., Kavcova 1
Pavlna Furková,
83-r., Tabaková 3
František Teplan,
39-r., Štúrova 24
Jozefa Gombíková,
76-r., Na Priehon 53
Viera Kántorová,
68-r., Kodályova 17
Helena Duchovičová,
68-r., Šulekova 16
Ing. Kornel Chorvát,
72-r., Kozmonautov 6
Margita Horváthová,
86-r., Holého 2
Milan Bene,
75-r., Tr. A. Hlinku 29
Alžbeta Čergetová,
68-r., Výstavná 11
Marian Ivanič,
39-r., Pri Perinovej studni 8
Ivan Masek,
82-r., Štefánikova tr. 80
Tibor Hrebík,
48-r., Muráňho 5
Ing. Valéria Dudášová,
84-r., Moyzesova 10
Ing. Ľudovít Kružlík,
78-r., Stavbárska 16
Vladimír Adamka,
62-r., Nitra
Helena Borošová,
83-r., Vinický 13
Juraj Maťo,
60-r., Ľubierska 53
Mgr. Lydia Moncmanová,
66-r., Lúčna 3
Mária Starčeková,
92-r., Triebská 3
Štefan Kabát,
79-r., Hlboká 55
Anna Valentová,
76-r., Misionárska 7
Mária Vargová,
77-r., Nitra

JÚL:

Mária Beržincová,
69-r., Lomnická 18
Dr. Jozef Biza,
78-r., Rázusova 17
Magdaléna Búciová,
79-r., Štúrova 28
MUDr. Jozef Fiebig,
71-r., Ďurčanského 4
Jolana Gagová,
81-r., Kanáľová 14
Adelína Gažoňová,
77-r., Považská 14
Ignác Gál,
94-r., Jaskyňová 18
Jaroslav Halva,
64-r., Hornozoborská 112
Anna Hellebrandtová,
53-r., Potravinárska 5
Valéria Horáčeková,
82-r., Janka Kráľa 106
Štefan Hožák,
86-r., Dolnozoborská 12
Mária Hrnčárová,
84-r., Staromlynská 23
Gabriela Hrušková,
65-r., Popradská 9
MVDR. Kornel Hrušovský,
80-r., Šúdlinská 64
Anna Ivančíková,
82-r., Šulekova 20
Doc. Ing. Michal Kaľavský,
84-r., Oravská 39
Valéria Karasová,
76-r., Štúrova 52
Vladimír Kepencay,
31-r., Dlhá 157
Ladislav Kiška,
89-r., Hradná 1
Ing. Peter Kolde,
46-r., Mariánska 12
Jaroslav Kollár,
88-r., Hodžova 5
Milan Koňan,
71-r., Párovská 28
Eduard Košecký,
85-r., Jesenského 11
Jozef Kovár,
55-r., Beethovenova 9
Miroslav Kročko,
58-r., Dlhá 45
Ján Kudry,
59-r., Holého 6
Ján Laššák,
64-r., Dlhá 9
Anna Lauková,
85-r., Tr. A. Hlinku 5
Ing. Štefan Lenčes,
69-r., Železničarska 52
Emília Madová,
90-r., Ščasného 3
Jozef Matejčuk,
66-r., Partizánska 71

Melánia Matulová,
82-r., Štefánikova tr. 114
Ivan Moncman,
70-r., Lúčna 3
Júlia Oravcová,
91-r., Levická 42
Pavel Pálka,
77-r., Štefánikova tr. 20
Eliška Pavlíšková,
81-r., Hospodárska 4
Alžbeta Porubszká,
90-r., Dolnočermánska 62
Július Rác,
73-r., Kremnická 5
Július Raček,
75-r., Hlavná 131
Rozália Rafaelová,
57-r., Jána Zelenáka 24
Ladislav Rečka,
66-r., Dlhá 62
Margita Seifertová,
81-r., Golanova 89
Dezider Smidák,
56-r., Schurmannova 15
Ing. Jozef Sobota,
90-r., Kozmonautov 8
Lukáš Studený,
74-r., Ďurčanského 15
Ján Šaliha,
87-r., Misionárska 11
Ernest Šiška,
79-r., Novozámocká 148
Mária Šmonďrková,
76-r., Hlavná 51
Mária Tyršelová,
76-r., Wilsonovo nábr. 172
Ivan Vailing,
48-r., Zvolenská 13
Jaroslav Valiček,
53-r., Novomeského 17
Erich Vavro,
81-r., Fraňa Mojtu 32
Vladimír Velčický,
65-r., Výstavná 3
Ing. Ján Veselý,
65-r., Slávičie chodníky 13
JUDr. Gejza Višňovský,
94-r., Lipová 10
Mária Vízayová,
80-r., Vinohradnícka 46
Július Vörös,
80-r., Pri Dobrotke 77
Prof. RNDr. Zoltán Zalabai,
77-r., Kodályova 2
Anna Zetochová,
84-r., Párovská 16
Jozef Zigo,
83-r., Štefánikova tr. 74
Mária Zúdorová,
57-r., Šumavská 11
Mária Žitná,
66-r., Novozámocká 107

Víkendy v kasárňach pod Zoborom

Na sprístupnení objektu kasární boli prítomní aj zástupcovia vedenia mesta Nitra, na snímke primátor mesta Nitra Jozef Dvonč a jeho zástupcovia Štefan Štefek i Ján Vančo.

Vojenská technika, ktorá bola k dispozícii počas celého víkendu bola druhou najnavštevovanejšou atrakciou.

Street Fighter Show v podaní pretekárov Motoklubu Fénix Nitra zaujala návštevníkov najviac.

Na čistení objektu kasární sa 21. apríla tohto roku zúčastnili zástupcovia vedenia mesta Nitra, nitrianski mestskí poslanci, zamestnanci mesta, mestských organizácií, a samozrejme, pomohli i občania Nitra.